Valtioneuvoston kanslia
Maa- ja metsätalousvaliokunta

MmV@eduskunta.fi

ProAgria Keskusten Liitto

Lausuntopyyntö:
E 58/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Suomen avaintavoitteet EU-vaalikaudelle 2024-2029

Lausunto Suomen avaintavoitteista EU:n strategiseen agendaan ja tulevan komission ohjelmaan vaikuttamiseksi

Kiitämme mahdollisuudesta lausua tähän koko maataloussektoria vahvasti koskettavaan strategiseen aiheeseen.

Valtioneuvoston avaintavoitteissa korostetaan sääntelyn ja toimien ennakoivuutta sekä sisämarkkinoiden ja valtiontuki- ja kilpailupolitiikan ennustettavuutta. Ennakoitavuuden ja ennustettavuuden periaatteiden noudattaminen ovat elintärkeitä erityisesti maatalousyrityksille, joiden kannattavuus on tällä hetkellä heikko ja investointien aikajänne pitkä. Toiminnan nopeat muutokset maatalousyrityksissä ovat käytännössä mahdottomia. Metsäkatoasetuksen kaltaiset taannehtivasti voimaan tulevat säädökset murentavat Unionin oikeusperiaatteita, heikentävät yrittäjien luottamusta ja asettavat eri maiden maatalousyrittäjät eriarvoiseen asemaan tulevaisuuden investointeja suunniteltaessa.

Vaatimus vähäisempään ja parempaan EU-säätelyyn sekä jäsenmaiden erityispiirteet huomioivaan valmisteluun ovat tärkeitä tavoitteita.

Maatalous on metsätalouden ohella ainoita toiminnassaan hiiltä sitovia elinkeinoja. Maatalouden ja märehtijöiden rooli luonnon monimuotoisuuden vaalimisessa on elintärkeä. Yhteisen maatalouspolitiikan biotalouden rahoituksen jatkuvuuden korostaminen osana maaseudunkehittämistä on merkityksellistä.

Mikäli ilmastonmuutosta ei pystytä merkittävästi rajoittamaan, on mahdollista, että ruuantuotannon painopiste siirtyy pohjoiseen ja Suomen tavoitteissakin esille nostettu turvallisuusympäristö, kriisinsietokyky ja huoltovarmuus saavat entistä vakavamman merkityksen. Pitkän aikavälin suunnitelmissa on varauduttava myös siihen, että suomalainen maatalous saattaa tulevaisuudessa joutua hyvien

vesivarojemme turvin ruokkimaan nykyistä laajemman ihmisjoukon. Tämä asettaa tavoitteita myös nykyisen maatalousmaan ja viljelyresurssien säilymiselle.

Maatalous ja ruuantuotanto on osa turvallisuuspolitiikkaa. Pidämme avaintavoitteita maatalouden kannattavan harjoittamisen mahdollistamista koko EU-alueella ja ruuantuotannon nostamista maatalouden tärkeimmäksi tehtäväksi erittäin merkittävinä. Samoin vaatimus ottaa huomioon jäsenvaltioiden erilaiset olosuhteet ja mahdollisuudet metsiä ja maankäyttöä koskevassa säätelyssä sekä kanta metsäpolitiikan säilymisestä kansallisessa päätösvallassa ovat tarpeen.

Itä- ja Pohjois-Suomen merkitystä turvallisuuspolitiikassa tukee myös maatalouden ja maaseutuyritysten sekä elintarviketuotantoon liittyvän jatkojalostuksen säilyminen näillä alueilla. Euroopan Unionin tukipolitiikan tulee mahdollistaa maatalouteen pohjautuva elintarviketuotanto kaikkialla Unionin alueilla. Euroopan Unionin mahdollisesti laajentuessa tulee olemassa olevan maataloustuotannon säilyminen kilpailukykyisenä turvata.

ProAgrian asiakaspeitto on lähes 85 % maamme viljelijöistä ja tarjoamme mielellämme ministeriölle maatalouden ja maaseudun yritysten tilannekuvaa. Tämä tilannekuva toimii aktiivisena osana meneillään olevaa MMMn tulevaisuuden strategisten toimenpiteiden koostamista. Alan syventyvällä yhteistyöllä saamme synnytettyä vahvan näkemyksen suomalaisen maataloustuotannon kilpailukyvyn turvaamisesta.

Harri Mäkivuokko

ProAgria Keskusten Liitto ry

21.2.2024